

БИРОВНИНГ АЙБИНИ АХТАРИШ

05:00 / 02.03.2017 5239

Абу Барза ал-Асламий розияллоху анхудан ривоят қилинади: **«Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам: «Эй тили билан иймон келтириб қалбига иймон кирмаганлар жамоаси! Муслмонларни ғийбат қилманглар ва уларнинг айбларини ахтарманглар! Ким уларнинг айбини ахтарса, Аллоҳнинг Ўзи унинг айбларини ахтаради. Аллоҳ кимнинг айбларини ахтарса, уни уйининг ичида шарманда қилади», дедилар».** Абу Довуд ва Термизий ривоят қилган.

Шарҳ: Пайғамбар соллаллоху алайҳи васаллам: ўзларининг бу муборак ҳадисларида катта бир ҳақиқатни баён қилмоқдалар. У зот одамлар ичида тллари билан иймон келтириб, қалбларига иймон кирмаганлари борлигини билдириб ўшаларга хитоб қилмоқдалар.

«Эй тили билан иймон келтириб қалбига иймон кирмаганлар жамоаси!»

Демак, тили билан иймон келтириб қалбига иймон кирмаганлар кўпчилик бўлар эканлар.

«Муслмонларни ғийбат қилманглар ва уларнинг айбларини ахтарманглар!»

Ўша жамоа муслмонларни ғийбат қилмасликлари керак экан. Ўша жамоа муслмонларнинг айбларини ахтармасликлари керак экан. Агар улар бу ишларни қиладиган бўлсалар, ўзларига ёмон бўлар экан. Чунки,

«Ким уларнинг айбини ахтарса, Аллоҳнинг Ўзи унинг айбларини ахтаради. Аллоҳ кимнинг айбларини ахтарса, уни уйининг ичида шарманда қилади».

Ҳа, муслмонларнинг айбини тиноқ остидан кир ахтаргандек қилиб ахтарганларнинг айбини Аллоҳ таолонинг Ўзи ахтара экан. У зот айб ахтарганда эса қойиллатиб ахтаради. Айдорни шармандаи шармисор қиладиган қилиб ахтаради.

Муслмон банданинг айбини ахтариш қанчалар оғир экан. Шунинг учун бу ишдан тийилмоқ зарур.

Термизийнинг лафзида: **«Набий соллаллоху алайҳи васаллам: минбарга кўтарилдилар ва баланд овоз ила нидо қилиб: «Эй тили билан муслмон бўлиб қалбига иймон ўтмаганлар жамоаси! Муслмонларга озор берманглар! Уларни айбланманглар! Уларнинг айбларини ахтарманглар! Ким ўзининг муслмон биродарининг айбини ахтарса, Аллоҳ унинг айбини ахтаради. Аллоҳ кимнинг**

айбини ахтарса, уни албатта шарманда қилади. Гарчи юкининг ичида бўлса ҳам», дедилар», дейилган.

Бир куни Ибн Умар Каъбага назар солиб туриб: **«Қанчалар ҳам улуғсан! Сенинг ҳурматинг қанчалар ҳам улуғ! Мўминнинг ҳурмати Аллоҳнинг ҳузурда сендан ҳам улуғ!» деди».**

Шарҳ: демак, мўмин кишини беҳурмат қилиш Каъбаи Муаъззамани беҳурмат қилишдан кўра ёмон экан. Шунинг учун зинҳор ва зинҳор мўмин кишини беҳурмат қилишга қўл урмас-лик лозим.

Муовия розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: «Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Сен одамларнинг айбларини ахтарсанг, уларни бузасан ёки бузай дейсан», дедилар.**

Абу Дарда: «Муовияга у Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:дан эшитган бу калима орқали Аллоҳ манфаат берди», деди».

Шарҳ: Одамларнинг айбини ахтариш катта гуноҳ бўлиши би-лан бирга уларнинг бузилишига ҳам сабаб бўлар экан. Дарҳақиқат, аъзолари бир-бирининг айбини ахтарадиган жамиятларнинг одамлари бузилиши оқибатида жамиятнинг ўзи ҳам бузилиб, парча-парча бўлиб тарқали кетганлигининг гувоҳлари ҳам кўп.

Агар Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам:нинг насиҳатларига амал қилиб одамларнинг айбларини ахтарилмаса фойдали бўлар экан. Ана ўша фойдага ноил бўлганлардан бири Муовия ибн Абу Суфён розияллоҳу анҳу эканлар.

Абу Умома розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: «Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Агар амир одамлардан айб ахтараверса, уларни бузади», дедилар».**

Абдуллоҳ розияллоҳу анҳуга: **«Ана, фалончи! Унинг соқолидан ароқ томиб турибди!» дейилди. Шунда у: «Биз жосуслик қилишдан наҳий қилинганмиз. Лекин бир нарса зоҳир бўлса, уни оламиз», деди».**

Учовини Абу Довуд ривоят қилган.

Шарҳ: Одамларнинг яширин қилаётган ишларини уларнинг ҳақида ёмон гуноҳда бўлиб ҳадеб қидиравериш яхши эмас. Аммо уларнинг ёмонлиги ошкор бўлиб қолганда қилмишига яраша жазо бериш лозим.